

ДОКЛАД

НА

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА

**СЪГЛАСНО ЧЛ. 63 ОТ НАРЕДБА ЗА БАТЕРИИ И АКУМУЛАТОРИ И
ЗА НЕГОДНИ ЗА УПОТРЕБА БАТЕРИИ И АКУМУЛАТОРИ**

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
I. УВОД.....	3
II. ОСНОВЕН ПРЕГЛЕД.....	3
II.1. Цели.....	3
II.2. Информация.....	3
II.3. ООп и индивидуално изпълняващи задълженията си лица.....	4
II.4. Система за разделно събиране на НУБА.....	5
III. КОЛИЧЕСТВЕНИ ДАННИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО НАРЕДБАТА.....	5
III.1. Пуснати на пазара БА.....	5
III.2. Събрани НУБА.....	6
III.3. Рециклирани НУБА.....	6
IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНО НИВО.....	7

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

Наредбата - Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС №351 от 27.12.2012г. обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013г. изм. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)

ЗУО – Закон за управление на отпадъците (изм.и доп., ДВ, бр. 98 от 27.11.2018 г., изм. ДВ. бр.14 от 17 февруари 2021г., доп. ДВ. бр.18 от 2 март 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от 5 март 2021г.);

Наредба № 1 - Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014г., изм. и доп. ДВ. бр.30 от 31 Март 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 1 Октомври 2021г.)

МОСВ - Министерство на околната среда и водите

ИАОС - Изпълнителна агенция по околна среда

РИОСВ – Регионална инспекция по околна среда и води

ПУДООС – Предприятие за управление дейностите по опазване на околната среда

НСИ - Национален статистически институт

АМ - Агенция Митници

НАП – Национална агенция за приходите

КЗП-Комисия за защита на потребителите

БА – Батерии и акумулатори

НУБА – Негодни за употреба батерии и акумулатори

НУАБА – Негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори

НУИБА – Негодни за употреба индустриални батерии и акумулатори

НУПБА – Негодни за употреба портативни батерии и акумулатори

ИУЕЕО - Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

ИУМПС - Излезли от употреба моторни превозни средства

ООп- Организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори

I. УВОД

Докладът се изготвя съгласно чл. 63 от Наредбата и представя основни изводи за прилагането на разпоредбите на Наредбата на национално ниво, за отчетната 2021г.

С Наредбата се определят задълженията на лицата и изискванията за пускане на пазара на БА, както и изискванията за третиране, и транспортиране на НУБА. Основните източници на информация са:

- Лица, притежаващи документ за дейности с отпадъци, съгласно изискванията на чл.57 от Наредбата;
- ООп;
- Лица, изпълняващи задълженията си индивидуално;
- ПУДООС.

II. ОСНОВЕН ПРЕГЛЕД

II.1. Цели

Лицата, които пускат на пазара БА са длъжни да осигурят събиране на НУБА в количество, отговарящо на съответния за вида БА коефициент на събираемост.

Цели по събиране за 2021г.:

НУПБА	НУАБА	НУИБА
≥ 45% коефициент на събираемост	≥ 100% коефициент на събираемост	≥ 25% коефициент на събираемост

Лицата, които пускат на пазара БА, включително вградени в уреди и моторни превозни, предприемат мерки за постигане на следните цели по рециклиране:

Цели по рециклиране за 2021г.:

Оловно-кисели НУБА	Никел-кадмиеви НУБА	Други НУБА
≥ 65% рециклиране от теглото на материалите	≥ 75% рециклиране от теглото на материалите	≥ 50% рециклиране от теглото на материалите
възможно най-висока степен на рециклиране на оловото	възможно най-висока степен на рециклиране на кадмия	

II.2. Информация

Лицата, извършващи дейности по третиране на НУБА, трябва да притежават необходимите документи, съгласно ЗУО и имат задължения по Наредба №1 да водят отчетност и да изготвят и предоставят годишни отчети за извършените дейности с отпадъци.

Лицата, които пускат на пазара БА, включително вградени в уреди и моторни превозни средства имат задължение да се регистрират в регистър, поддържан от ИАОС:

<https://nwms.eea.government.bg/app/registers/batteries>.

Всички данни от регистъра са публично достъпни. Регистрацията е еднократна и безплатна, чрез „Национална информационна система за отпадъци“.

На всяко тримесечие лицата, заплащащи продуктова такса за БА в ПУДООС, ООп и лицата изпълняващи задълженията си индивидуално имат задължения да предоставят информация в ИАОС за количествата пуснати на пазара БА. ИАОС публикува обобщените данни за периода на интернет страницата си: (http://eea.government.bg/bg/prev_nsmos/waste/ba/index.html).

ООп и лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално имат задължение да предоставят в ИАОС информация за предприетите мерки за организиране на дейностите по екологосъобразното събиране и третиране на НУБА. ПУДООС предоставя информация за събраните средства от продуктови такси, платени за БА.

ООп-тата притежаващи разрешение за 2021г. са “Екобатери” АД, “Рекобат” АД, “Нуба рециклиране” АД, “Трансинс батери” ООД, “Екобулбатери” АД, “Норд елрециклинг” АД, “Батери

рисайклинг“ ЕООД, „Еко Бат България“ АД, “Национална организация по оползотворяване и рециклиране на отпадъци“ АД.

Лица, изпълняващи задълженията си индивидуално са „Монбат“ АД и „Старт“ АД.

Лицата, които не членуват в ООп и не са индивидуално изпълняващи задълженията си, трябва да заплащат продуктова такса в ПУДООС.

Постъпилите средства в ПУДООС през 2021 г. от продуктови такси по чл.59, ал.1 от ЗУО за пускане на пазара на Р България на батерии и акумулатори, моторни превозни средства, електрическо и електронно оборудване, масла, пневматични гуми и опаковки е представена на фиг.1.

Фиг.1 Събрани средства от продуктови такси по чл.59, ал.1 от ЗУО в ПУДООС през 2021 г., лева

*Полетата със стойност "0" отразяват дялово разпределение по-малко от 1%

Източник:ПУДООС

III. КОЛИЧЕСТВЕНИ ДАННИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО НАРЕДБАТА

III.1. Пуснати на пазара БА

Справка за пуснатите на пазара БА по периоди и обобщена такава, се публикува на интернет страницата на ИАОС: http://eea.government.bg/bg/prev_nsmos/waste/ba/index.html

Количествата пуснати на пазара БА са обобщени по вид (портативни, индустриални, автомобилни), съгласно информацията, получена от ООп^{-тата}, лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално и лицата, които заплащат продуктова такса в ПУДООС, предоставили справка (табл.2).

Табл.2. Справка за пуснатите на пазара БА

Пуснати на пазара на Република България батерии и акумулатори ⁽¹⁾		
Вид на батериите и акумулаторите	Количество /т/	Период
Автомобилни	14 121.371	01.01 – 31.12
Индустриални	2 206.269	

Портативни батерии и акумулатори ⁽²⁾	Количество /т/	Период
Общо количество пуснати на пазара	1 289.263	01.01– 31.12
Количества, които са били пуснати на пазара, но са изнесени или изпратени от страната, преди да са придобити от краен потребител	286.871	

Източник: ИАОС

III.2. Събрани НУБА

Събраните НУБА се обобщават по вид (портативни, автомобилни, индустриални) съгласно годишните отчети постъпила в ИАОС. Съгласно разпоредбите на Наредбата лицата, които пускат на пазара автомобилни БА, са длъжни да осигурят събирането на не по-малко от 100% НУАБА, а лицата които пускат индустриални БА трябва да съберат не по-малко от 25% НУИБА. В тази връзка за поредна година са изпълнени целите за събиране на НУАБА и НУИБА (НУАБА >100% и НУИБА > 30%).

Целите за събиране на НУПБА се постигат поетапно, съгласно сроковете по § 3 на ПЗР от Наредбата като за 2021г. и всяка следваща година трябва да се събере количество НУПБА, отговарящо на коефициент на събираемост, не по-малък от 45%. Коефициентът на събираемост (КС) % се изчислява по Приложение № 2 към чл.17, ал.2: $КС_9 (\%) = [3 * C_9 / (П_7 + П_8 + П_9)] * 100 = 45$. През 2021г. в страната са събрани НУПБА в количество, отговарящо на нормативно заложените коефициент на събираемост (КС₉ = 45%), като за последните години тенденцията за събраните НУПБА е в посока на увеличение.

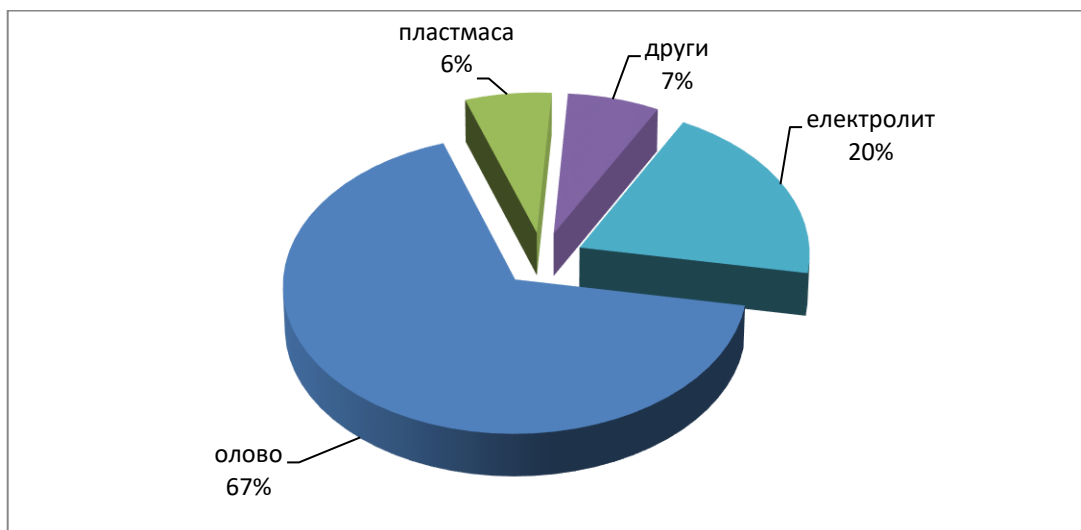
III.3. Рециклирани НУБА

През 2021г. информацията за рециклираните НУБА е получена съгласно форматите, реда и сроковете на Наредба № 1. В страната има три работещи инсталации за предварително третиране и рециклиране на оловно-кисели НУБА („Монбат“ АД, „КЦМ“ АД, „Ел бат“ АД) и една инсталация за предварително третиране на алкални НУБА („Евро стийл трейд“ АД).

Основните материали, които се образуват от третиране на оловно-кисели НУБА са: олово, електролит, пластмаси и други.

На фиг. 5 са показани дела и вида на получените материали.

Фиг. 5. Материали, получени от оловно-кисели НУБА

Източник: ИАОС

Средната постигната степен на рециклиране на оловото, което се съдържа в оловно-киселите НУБА е 91%, за всички инсталации. Постигната е степен на рециклиране от 92% на материалите съдържащи се в оловно-киселите НУБА, общо за всички инсталации.

Основните материали, които се образуват от третиране на алкални НУБА са: черни метали, цветни метали, цинкова пепел и други, а постигнатата степен на рециклиране на материалите е 69%. На фиг. 6 са показани процента и вида на получените материали.

Фиг. 6. Материали, получени от алкални НУБА

Източник: ИАОС

С цел изпълнение на целите по рециклиране през 2021 г., три от организациите по оползотворяване на НУБА са осъществили извеждане на НУБА в друга държава-членка на Европейския съюз. Съгласно данните от одиторските доклади, предадени за рециклиране в Германия са 8,877 т никел-кадмиеви НУБА и 314,480 т НУАБА в Гърция.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНО НИВО

Всички организации по оползотворяване, както и индивидуално изпълняващи задълженията си лица са доказали изпълнение на задълженията си по Наредбата.

През 2021г. страната е събрала НУПБА, НУАБА и НУИБА, в количества, отговарящи на нормативно заложените коефициенти на събираемост.

Всички събрани НУБА, включително и тези отделени в резултат на предварително третиране на ИУЕЕО и на разкомплектоване на ИУМПС са предадени за предварително третиране, рециклиране и/или оползотворяване.

Р България е изпълнила целта за рециклиране на материалите, съдържащи се в оловно-киселите батерии и акумулатори.

Постигната е възможно най-висока степен на рециклиране на оловото, което се съдържа в оловно-киселите батерии и акумулатори.

Постигната е степента на рециклиране на материалите, съдържащи се в другите НУБА.